

Tynset kommune
Torvgt. 1
2500 TYNSET
Att.Kommunedirektøren

Saksbehandler, innvalgstelefon
Elin Enger, 62 55 11 15

Oppfølging etter egenvurdering av sosiale tjenester til unge

Statsforvalteren mottok 20.05.22 Tynset kommune sitt resultat etter egenvurderingen av sosiale tjenester i Nav til unge mellom 17 og 23 år.

Statsforvalterens myndighet

Vi inviterte kommunen til å delta i egenvurderingen i vårt brev av 07.03.22. Her fremgår det at Statsforvalteren, som tilsynsmyndighet etter sosialtjenesteloven § 9, er gitt et ansvar for å følge opp kommuner som har vurdert at de har lovbrudd. Hensikten med vår oppfølging, er å bidra til at kommunens forbedringsarbeid sørger for at tjenestene blir i tråd med sosialtjenesteloven.

Resultatet av egenvurderingen

Tynset kommune er vertskommune for de sosiale tjenestene, for kommunene Alvdal, Rendalen, Tolga og Folldal. Tjenestene utføres av Nav Nord-Østerdal.

Tynset kommune har gjennomført egenvurderingen slik det var forutsatt i veiledningsmaterialet som ble oversendt etter at dere hadde takket ja til å delta i egenvurderingen.

I egenvurderingen har dere funnet at praksis ikke er i samsvar med de kravene som er beskrevet i lovgrunnet slik det fremkommer av veiledningsmaterialet. Dere har konkludert med at tjenestene ikke er i tråd med krav i sosialtjenesteloven når det gjelder tilgjengeligheten til tjenestene. Dette bygger på følgende:

- Nav Nord-Østerdal har ikke gitt informasjon om tjenesten opplysning, råd og veiledning etter sosialtjenesteloven § 17 til de unge.
- Nav Nord-Østerdal har ikke oppfordret de unge til å søke om tjenesten eller systematisk kartlagt om de unge kan fylle vilkår for å få tjenesten.
- Nav Nord-Østerdal tilbyr ikke kvalifiseringsprogrammet (KVP) før det innvilges økonomisk stønad med vilkår om aktivitet for unge over 18 år.

Dere har vurdert at årsaken til svikten er følgende:

- Ungdommer som får tjenesten opplysning, råd og veiledning har ikke fått vedtak om tjenesten.

- Det er noe usikkerhet omkring hva som er tjenester etter sosialtjenesteloven § 17, og hva som er veiledning etter forvaltningsloven § 11.
- Det er ulik informasjon om tjenesten opplysning, råd og veiledning på hjemmesidene til de fem kommunene i Nav-kontoret.
- Det gjennomføres ikke årlig internkontroll av tjenestene som gis etter sosialtjenesteloven, herunder tjenesten opplysning, råd og veiledning og KVP.
- Det kartlegges ikke om de unge over 18 år kan fylle vilkår for KVP.
- Det informeres ikke om muligheten til KVP før dere har vurdert at denne tjenesten er aktuell for den unge. KVP tilbys først senere i oppfølgingen.
- Veilederne er ikke kjent med at KVP skal vurderes før det gis økonomisk stønad med vilkår om aktivitet.
- Veilederne i kontoret mangler kompetanse om KVP som fører til at tjenesten brukes i liten grad.

Dere beskriver at dagens praksis er at tjenesten opplysning, råd og veiledning ytes, og det gis veiledning til brukere som veileder vurderer at har behov for dette, men tjenesten formaliseres ikke gjennom søknad og enkeltvedtak. Dere viser også til at Nav Nord-Østerdal ikke har rutine for å kartlegge om brukere over 18 år kan fylle vilkårene for KVP før det innvilges økonomisk stønad og stilles vilkår om aktivitet. Dere tilbyr KVP først senere i oppfølgingen. Dere viser til at for å kunne tilby oppstart av KVP, må Nav ha gjennomført en arbeidsevnevurdering av bruker. I saker hvor bruker har behov for rask inntektssikring, fattes derfor vedtak om økonomisk stønad til fordel for KVP. Dere viser også til at bruker i mange tilfeller søker om økonomisk stønad før vedkommende registrerer seg som arbeidssøker, og at det er gjennom denne registreringen at muligheten for å gjøre en arbeidsevnevurdering etter Nav-lovens § 14a åpner seg.

Statsforvalteren bemerker at det kan ta tid å kartlegge både hvilke vilkår som er hensiktsmessige og om den unge kan ha rett på KVP. Nav-kontoret har plikt til å sørge for at den unge er sikret et forsvarlig livsopphold, og man kan derfor ikke vente med å behandle en søknad om økonomisk stønad til alt er kartlagt. Vi vil si noe om dette på den oppsummerende samlingen.

Veien videre

Tynset kommune har utarbeidet en plan for hvordan disse forholdene skal rettes.

I vedlegg 3 i materialet til egenvurderingen, står det:

Kommunene skal utarbeide en kortfattet plan med tiltak for å rette de(t) beskrevne lovbruddet/lovbruddene. Planen skal inneholde fire elementer:

- Tiltak som settes i verk for å rette lovbruddet
- Hvordan ledelsen vil følge med på, og kontrollere at tiltakene er iverksatt
- Hvordan ledelsen vil gjennomgå om tiltakene har virket, etter at de har fått virke en stund
- Kommunens egne frister for å sikre fremdrift

Planen inneholder følgende tiltak med tidsfrister:

- Det skal gjennomføres en intern fagdag på kontoret innen utgangen av september.
 - Her skal dere ha en gjennomgang hvor dere gjør tjenesten opplysning, råd og veiledning bedre kjent for veilederne, slik at de i større grad kan tilby tjenesten til unge som har behov. Innholdet i tjenesten skal gjøres kjent for alle veiledere.
 - Grensegangen mellom forvaltningsloven § 11 og sosialtjenesteloven § 17 vil også være tema på kontorets drøftingsarena i tiden fremover.
- Dere skal ha økt fokus på tjenesten opplysning, råd og veiledning i ukentlig drøftingsarena ved at dette settes opp som fast tema. Fristen for tiltaket er 01.10.22.
- Dere skal sikre at alle kommunene i Nav Nord-Østerdal har oppdatert, riktig og lik informasjon om tjenesten opplysning, råd og veiledning på hjemmesidene sine. Nav-leder skal kontakte redaktørene for hjemmesiden innen 01.10.22.
- Sjekklisten for internkontroll oppdateres og tas i bruk. Årlig frist for gjennomført internkontroll skal være innen 01. november. Første internkontroll skal dermed være gjennomført innen 01.11.22.
- Dere vil gjennomføre en fagdag om KVP i kontoret hvor det er ønskelig med bistand fra Statsforvalteren. Dere har behov for kompetanseheving for at tjenesten KVP skal kunne informeres om og tilbys. Dere har satt frist til 31.12.22 på dette tiltaket.

Statsforvalteren vurderer at Tynset kommunes plan for retting av disse forholdene inneholder nødvendige og relevante tiltak. Det er også satt tidsfrister som innebærer at forholdene rettes innen rimelig tid. Vi kan imidlertid ikke se at det går frem *hvem* som har ansvaret for at de ulike tiltakene gjennomføres, bortsett fra tiltaket som gjelder informasjonen på hjemmesidene. Det kan være dette fremstår helt klart for Nav-leder, men vi tillater oss likevel å understreke viktigheten av at plassering av ansvaret for å gjennomføre tiltakene, er viktig for at forbedring faktisk skal skje. Vi oppfordrer derfor Nav-leder til å peke ut konkrete personer for å sikre at tiltakene faktisk gjennomføres. Vi ser det som positivt at dere skal kontrollere tjenestene allerede innen 01.11.22, og at dere har en sjekkliste for dette som skal oppdateres og brukes. Vi vil oppfordre til å vurdere om det er flere tiltak som bør inn i planen når det gjelder tjenesten økonomisk stønad til unge. Dette med bakgrunn i hva dere har fylt ut i sjekklista i egenvurderingen.

Vi har merket oss at kommunedirektøren i Tynset kommune har fått kopi av resultatet fra egenvurderingen og planen for forbedringsarbeidet.

Mange av tiltakene skal være gjennomført innen 01.10.22. For å bidra til nødvendig fremdrift, ønsker vi en tilbakemelding innen **15.10.22** på om tiltakene som skal gjennomføres i tidsrommet etter egenvurderingen og frem til 01.10.22, har blitt gjennomført.

Statsforvalteren ønsker å gi følgende innspill som et bidrag inn i forbedringsarbeidet:

Dere synes det er utfordrende å for å forstå forskjellen på den alminnelige veiledningsplikten etter forvaltningsloven § 11 og tjenesten opplysning, råd og veiledning etter sosialtjenesteloven § 17

Vi viser til veileder til sosialtjenesteloven § 17, *Hvordan fatte vedtak på tjenesten opplysning, råd og veiledning*. På side 8 omtales skillet mellom tjenesten i sosialtjenesteloven og veiledningsplikten i forvaltningsloven. Spørsmål til refleksjon kan være:

- Hvilken veiledning har ungdommen behov for?
- Gjelder veiledningen selve søknadsprosessen? Informasjon om tjenestene og hvordan man kan søke? Veiledning om hvilke opplysninger Nav-kontoret trenger for å vurdere en søknad? Kan informasjonen gis «her og nå»? Dette hører inn under den alminnelige veiledningsplikten.
- Trenger ungdommen veiledning over tid for å styrke muligheten for å mestre egen situasjon? Dette krever brukermedvirkning og innebærer motivasjons- og endringsarbeid som er elementer som ikke ligger i den alminnelige veiledningsplikten etter forvaltningsloven § 11.

Dialog

Statsforvalteren kan kontaktes dersom kommunen har spørsmål i forbindelse med forbedringsarbeidet etter egenvurderingen.

Oppsummerende samling

Vi minner om oppsummerende samling den 22. – 23. juni 2022, på Scandic Hamar.

Hensikten med samlingen er å gjennomgå funn og resultater fra egenvurderingen og dele erfaringer dere har gjort gjennom dette arbeidet.

De faglige temaene er «Å få tak i ungdommens stemme», herunder barnets beste-vurdering for 17-åringer, og temaer knyttet til tjenesten opplysning råd og veiledning etter sosialtjenesteloven § 17.

Statsforvalteren takker for kommunes deltakelse i egenvurderingen

Vi håper dere har opplevd prosessen med egenvurdering av de sosiale tjenestene til unge, som nyttig. Vi ønsker dere lykke til med det viktige forbedringsarbeidet dere nå er i gang med etter egenvurderingen.

Med hilsen

Solveig Hansen (e.f.)
avdelingsdirektør

Elin Enger
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

NAV Nord-Østerdal

Torvgata 1

2500

TYNSET